

C21 – A-BRU2

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1997-1998

12 november 1997

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

ADVIES- EN OVERLEGCOMITÉ VOOR BRUSSEL EN VLAAMS-BRABANT

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid, over de mogelijke uitbreiding van de Europese Unie en de gevolgen hiervan voor Brussel en Vlaams-Brabant
Met redenen omklede motie

Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams Brabant

Woensdag 12 november 1997

VOORZITTER : De heer Herman Suykerbuyk

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.58 uur.*

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid, over de mogelijke uitbreiding van de Europese Unie en de gevolgen hiervan voor Brussel en Vlaams-Brabant

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid, over de mogelijke uitbreiding van de Europese Unie en de gevolgen hiervan voor Brussel en Vlaams-Brabant.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mevrouw de minister, dames en heren, in de loop van de maand juli maakte de Europese Commissie bekend dat er bij een volgende uitbreidingsronde zes landen zouden toetreden tot de Europese Unie, namelijk Tsjechië, Cyprus, Estland, Hongarije, Polen en Slovenië, en dat later nog eens vijf andere landen hun intrede zouden doen. Ik weet dat dit niet voor morgen zal zijn, dat er zich nog heel wat onderhandelingen aandienen over de diverse aspecten en voorwaarden van toetreding. De onderhandelingen starten pas in april 1998 maar we hebben al de zekerheid dat de uitbreiding er komt en dat ze aanzienlijk is.

Wat me nu vooral bezighoudt, is het effect van zo een uitbreiding in 2003 - dat is tenminste de datum die de Europese Commissie vooropstelt - op de situatie van de Vlamingen in Brussel en op de toestand in de Vlaams-Brabantse gordel. Elke uitbreiding van de Europese Unie had tot nu toe immers een uitbreiding van de administratieve diensten tot

gevolg en een uitbreiding van het ambtenarenbestand.

Al een hele tijd geleden, in 1991, waren er 15.000 Europese ambtenaren in Brussel, waarvan 72 procent buitenlanders. Samen met hun gezinnen kwam dit neer op zo een 26.000 Europeanen. Twee op drie van hen woonden op dat ogenblik in het Brusselse Gewest : 27 procent woonde elders in Vlaanderen, vermoedelijk in de Vlaams-Brabantse gordel. Daarbij moeten nog worden opgeteld : de leden van het comité van de Permanente Vertegenwoordigers van de Europese Unie, de leden van het diplomatieke corps van de landen met een vertegenwoordiging bij de Unie, de geaccrediteerde journalisten bij de Unie en nog het legertje lobbyisten dat in het zog van de Unie hier aanwezig is. In totaal gaat het bijkomend om enkele duizenden mensen, met hun gezin natuurlijk. Men mag ervan uitgaan dat bij een uitbreiding de diplomatieke vertegenwoordiging ook zal worden opgevoerd, dat er allicht regio's van de nieuwe lidstaten ook in Brussel vertegenwoordigd zullen zijn, bedrijven van die landen, banken en dergelijke meer. In 1991 bijvoorbeeld waren er al meer dan 3.000 buitenlanders die zich met de dienstverlening aan ondernemingen bezighielden, er waren nog eens bijna 3.500 vreemdelingen verbonden aan allerlei internationale verenigingen en dat aantal groeit gestaag. Ik kom net van de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden. Daar hoorde ik dat het secretariaat voor het Energiehandvest ook naar Brussel zou komen.

Kortom, het ligt in de lijn van de verwachtingen dat met een uitbreiding van de Europese Unie van die omvang, niet alleen qua lidstaten maar ook qua bevoegdheden, de Europese instellingen in Brussel nog meer fysieke ruimte nodig zullen hebben. De kantoorhonger van de Unie bedraagt nu al 50.000 tot 70.000 vierkante meter per jaar en de Europese commissie heeft medio 1996 een bijkomende vestigingsplaats in Brussel gevraagd of zelfs geëist.

Van Nieuwenhuysen

De uitbreiding zal ook een impact hebben op andere gebieden. De verkeerslast zal toenemen, denk maar aan de fameuze parking van het Europees Parlement. De woningschaarste in Brussel zal toenemen. De leefbaarheid zal, vooral voor de autochtone bevolking, nog meer dan vandaag onder druk komen te staan. U weet allicht dat de jongste 25 jaar de autochtone bevolking van Brussel al ongeveer met een kwart is gedaald. Dat cijfer wordt dan nog getemperd door de 60.000 naturalisaties tussen 1985 en 1994.

In 1991 was er al vooropgesteld dat het aantal eurocraten, of mensen die hier werken omwille van de Europese instellingen, tussen 1992 en 2005 zou stijgen naar 83.000, dat in de veronderstelling dat er vier nieuwe lidstaten zouden toetreden. Noorwegen is intussen weggevallen, maar goed, dit geeft de evolutie toch duidelijk aan.

Door de toetreding van de drie anderen, Oostenrijk, Finland en Zweden, werd tegen 2005 een aangroei verwacht van 600.000 vierkante meter kantoorruimte. Daarmee wordt Brussel verhoudingsgewijs de grootste kantoorstad van Europa.

Daar bovenop kwam in dezelfde periode, in de maanden juni-juli, ook nog het bericht dat de NAVO-uitbreiding tot gevolg heeft dat het aantal mensen dat aan die instelling is verbonden, zal oplopen van ongeveer 4.000 naar 7.000. Ik herinner me in dat verband een bijlage van *The Economist* uit die periode over de ontwikkeling van wereldsteden. In dat artikel werd aangetoond dat hoofdsteden groeien in functie van het land dat ze bedienen. Die groei kan vrij snel tot stand komen. Het voorbeeld van New Delhi werd in dat verband aangehaald. Dat is met het bureaucratische Indië uitgegroeid tot een stadsgewest van meer dan 10 miljoen inwoners. Misschien nog frappanter is het vroegere Batavia dat van de rustige zetel van het voormalige Nederlands Indië met een half miljoen inwoners is uitgegroeid tot een grootstad, tot een moloch, van 17 miljoen mensen, ook alweer hoofdstad van een sterk bureaucratisch land. Ik wil hiermee enkel aangeven dat de vergelijking met Brussel en Europa frappant is.

Het is onvermijdelijk dat ook Vlaams-Brabant hiervan de weerslag zal ondervinden. Ook daar kan men een mooie voorafbeelding maken van wat er ons te wachten staat. We kunnen de vergelijking maken met Washington DC. Deze stad is, net zoals Brussel, een provinciestad met een beperkte oppervlakte. Overdag zijn er allerlei mogelijkhe-

den terwijl 's avonds de stad leegloopt. Een kwart miljoen federale ambtenaren, 60.000 personeelsleden van het Pentagon, duizenden kaderleden wijken 's avonds uit naar het groene Maryland in Groot-Washington. Maryland stemt qua oppervlakte ongeveer overeen met Vlaams-Brabant. In de stad zelf wonen enkel conciërges, veiligheidsagenten en de vierde wereld. Men treft er ook de daarmee gepaard gaande corruptie, bendevoering en druggebruik aan. Dezelfde problemen steken ook hier de kop op.

Wij wensen Vlaanderen en de Vlaams-Brabantse gordel een andere toekomst toe. Men kan echter moeilijk ontkennen dat de huidige toestand problematisch is. We hebben dat nog het afgelopen weekend kunnen vaststellen. Als de Vlaamse regering een beleidsplan voor Brussel en een actieplan voor Vlaams-Brabant heeft opgesteld, dan is dat deels door de nadelige gevolgen van de toenemende aanwezigheid van Franstaligen maar ook van buitenlanders. Ik hoop dat de regering realistisch genoeg is om in te zien dat de tot nu toe getroffen maatregelen niet volstaan om een verdere denationalisatie van Vlaams-Brabant en minorisering van de Brusselse Vlamingen zelfs maar te stoppen. Als de stroom van buitenlanders door de uitbreiding van de Europese Unie vergroot, dan wordt de toestand natuurlijk helemaal hopeloos.

Hoe zal de Vlaamse regering die te verwachten nieuwe inwijkingsgolf opvangen? Ik veronderstel dat een grotere dotatie voor de VZW De Rand, een grotere oplage voor de Randkrant of voor de nog op te starten Knipselkrant de zaak niet zal veranderen. Zelfs het invoeren van meer lesuren Nederlands biedt hier geen oplossing. We hebben recent een antwoord gekregen op een schriftelijke vraag. Daaruit blijkt dat de respons op de campagne om anderstaligen, en dan vooral buitenlanders, ertoe aan te zetten Nederlands te leren, tot nu toe vrij pover is geweest.

Is de regering zich trouwens bewust van de effecten van de uitbreiding van de Europese Unie. Ik heb het hier dan nog alleen maar over een dossier dat nog hangende is, namelijk het gemeentelijk stemrecht. Men probeert ons te sussen door te zeggen dat we ons in Brussel en Vlaams-Brabant offensief moeten opstellen. Offensief betekent in dit verband dan dat we ten aanzien van buitenlanders lief genoeg moet zijn om hen ervan te overtuigen voor Vlaamse lijsten te stemmen. We staan echter tegenover de Franstalige partijen die faciliteiten eisen voor anderstaligen. Ik geloof daar dus niet erg in.

Van Nieuwenhuysen

De studie van professor Deschouwer heeft ongewild aangetoond dat 94 percent van de Europeanen voor Franstalige of tweetalige lijsten - en in Vlaams-Brabant zijn die sowieso Franstalig - zullen stemmen. Zelfs als hij zich met 10 percent vergist, is dit nog een grote meerderheid. Zonder enige uitbreiding van de Europese Unie mogen we er nu al van uitgaan dat het aandeel van de Vlamingen in de Brusselse gemeenteraden en in de Brusselse gewestraad nog verder zal afkalven. De heer Goovaerts berekende dat er in 1999 nog 6 verkozenen zouden overblijven in de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Bij de vorige verkiezingen maakte de heer Chabert iedereen die zich hierover aan een sombere voorspelling waagde, belachelijk. Hij beweerde zelfs dat er een verhoging zou zijn van het aantal Nederlandstaligen in de Brusselse Gewestraad. We moeten echter de feiten onder ogen durven zien.

Ik hoop dat de regering niet opnieuw in hetzelfde euvel vervalt. De houding van de Vlaamse regering is op dat vlak vrij afwachtend geweest en resulteerde enkel in een brief aan de federale regering. Inzake de uitbreiding van de Europese Unie verwacht ik dan ook dat de Vlaamse regering zich wat assertiever opstelt.

Men moet eerst nagaan welke concrete gevolgen de uitbreiding zal hebben op de migratiestromen en het ruimtegebruik in Brussel en Vlaams-Brabant. Men moet berekenen hoeveel bijkomende Europese ambtenaren en gezinnen men verwacht en hoeveel bijkomende kantoor- en woningruimte nodig zal zijn. Minister Flahaut beschikt over een aantal gegevens van commissaris Liikanen, onder meer over de bijkomende kantooroppervlakte, bereikbaarheid, locatie, enzovoort. Het lijkt me essentieel dat de Vlaamse regering van minister Flahaut en/of van de commissie inzage eist in die gegevens.

Vorige week kreeg ik een antwoord op een schriftelijke vraag die ik hieromtrent had gesteld. Daaruit blijkt dat u de gegevens daadwerkelijk hebt aangevraagd bij minister Flahaut maar dat u nog geen antwoord hebt ontvangen. Het lijkt me aangewezen dat u met minister Flahaut of rechtstreeks met de Europese Commissie en met de betrokken commissaris contact opneemt om zo snel mogelijk over die gegevens te kunnen beschikken. Wanneer we die gegevens niet kunnen bekomen, moet de Vlaamse regering zelf het initiatief nemen en een studie uitvoeren om de impact van de uitbreiding

van alle internationale instellingen op Brussel en omgeving correct in te schatten. In de regeringsnota Voeren - Vlaams-Brabant van de Vlaamse regering van 9 november 1994 werd reeds gewezen op de noodzaak van een actuele analyse van alle gegevens. Voor een actuele analyse heeft men uiteraard actuele gegevens nodig. Is de regering bereid die afweging te maken ? En wil de regering ook nagaan of er limieten zijn die niet mogen worden overschreden ? Is de regering desgevallend bereid om deze limieten zowel aan de federale regering als aan de Europese Commissie bekend te maken ? Wanneer de druk van de diverse internationale instellingen op Brussel en Vlaams-Brabant te zwaar dreigt te worden, is de Vlaamse regering dan bereid stappen te ondernemen om die aanwezigheid bij de betrokken instanties in vraag te stellen ?

Waarschijnlijk zullen een aantal mensen opmerken dat dit een anti-Europese houding is. Wanneer men de locatie van de Europese instellingen in vraag stelt, betekent dit niet dat men anti-Europees is. Ik denk evenwel dat het Vlaamse belang in dit dossier primeert. We zijn er alvast van overtuigd dat Brussel onmogelijk de zetel kan zijn van alle politieke instellingen van de Europese Unie. Ook hierop zijn de reacties op voorhand bekend : men wil Vlaanderen afsluiten van de rest van de wereld en men wil Brussel laten verschrompelen tot een in zichzelf gekeerd provinciestadje. Dit is echter helemaal niet de bedoeling. Er zijn nog andere steden die geen Europese of internationale instellingen herbergen en die perfecte internationale grootsteden zijn : Amsterdam, Stockholm of Frankfurt, bijvoorbeeld. De waarheid is dat Brussel met amper 1 miljoen inwoners en in de ons gekende communautaire context, ongeschikt is om instellingen met een dergelijke invloedssfeer te huisvesten. Het gevolg is dat Brussel uit zijn voegen barst. De aanwezigheid van Europa helpt Brussel op urbanistisch vlak naar de knoppen. Wie in Brussel rondloopt, kan dit ook vaststellen. Het heeft ook tal van sociale gevolgen. In feite is het een anti-Vlaamse evolutie. Wat goed is voor de francophonie en voor de financiële belangengroepen, is daarom niet goed voor de Vlamingen.

Ik wil u dan ook concreet vragen wat de Vlaamse regering van plan is te doen om de toenemende immigratie, die het gevolg is van de uitbreiding van de Europese Unie, op te vangen. Is de Vlaamse regering overigens ertoe bereid de effecten daarvan op Vlaams-Brabant en op Brussel in vraag te stellen.

De voorzitter : Ik denk dat de heer Van Nieuwenhuysen een wezenlijk debat heeft ingeleid. Ik heb daarbij echter een aantal bedenkingen.

Ik kan de heer Van Nieuwenhuysen volgen wanneer hij zegt dat het niet vanzelfsprekend is dat alle Europese instellingen in Brussel worden gelokaliseerd. De werkelijkheid is ook niet zo. Persoonlijk denk ik dat er voor de locatie van een aantal Europese instellingen meer plaatsen zijn dan kandidaten. Ik geloof evenwel ook dat elke uitbreiding de problematiek van de aanwezigheid van anderstaligen voor de Vlamingen in Brussel en in de rand reëel maakt. Ik denk niet dat daarover een meningsverschil bestaat. De Vlaamse regering moet dus inderdaad betrokken worden bij de besprekingen tussen de federale regering en Europa. Het interesseert ook mij te vernemen in welke mate men van minister Flahaut eist dat hij het principe van de openheid in deze zaken hanteert.

Voorts vraag ik me af of het een Vlaams belang is dat de Europese instellingen uit Brussel wegtrekken. Ik denk persoonlijk dat dit niet het geval is, maar ik kan me natuurlijk vergissen.

Ik herhaal nogmaals dat ik het over de bestaande Europese instellingen heb, en niet over de nieuwe. Ik ben het met u eens dat niet alle nieuwe instellingen naar hier moeten komen. U hebt terecht gezegd dat Brussel op Europees vlak een middelgrote stad is.

De ondertoon van uw uiteenzetting was echter dat men er goed aan zou doen alle Europese instellingen uit Brussel te verwijderen. Mijn vraag is of u daar het Vlaamse belang mee dient. Ik weet dat de europeanisering van Brussel en zijn omgeving inderdaad risico's inhoudt. We moeten daar gedurfd tegen optreden, met echte maatregelen, kortom, we moeten meer doen dan tot nu toe is gebeurd. Ik wil geen kritiek uiten, maar het kan altijd beter. We moeten de werkelijkheid onder ogen zien. Ik ben maar voor één zaak beducht. Als men het standpunt inneemt dat alle instellingen uit Brussel, België of Vlaanderen weg moeten, komt men tot een gegeven waarvoor de remedie erger is dan de kwaal. Dat wil ik in elk geval vermijden. Mijns inziens is het helemaal niet bewezen dat het Vlaamse belang zo gediend is. Ik herhaal daarom dat, als men deze instellingen uit Brussel zou verwijderen, Straatsburg, Luxemburg, Bonn, Berlijn en nog een vijftal andere steden onmiddellijk bereid zouden zijn hen te ontvangen.

De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Mijnheer de voorzitter, ik heb heel aandachtig naar uw uiteenzetting en naar die van de heer Van Nieuwenhuysen geluisterd. Mijnheer Van Nieuwenhuysen, hoewel er veel waarheid in uw uiteenzetting zit, sluit ik toch aan bij het standpunt van de voorzitter. Ik woon in een gemeente die onmiddellijk aan Brussel paalt. Toch ben ik niet beducht voor de Europese instellingen. Bovendien is het gevaar dat alle instellingen ooit naar Brussel komen, onbestaand, wees gerust. Van mij mogen alle instellingen in Brussel blijven en enkele erbovenop vind ik ook niet erg.

Immigratie mag geen taboe zijn. We moeten erover spreken, maar als we dat doen, moeten we wel een onderscheid maken tussen immigratie in het algemeen en immigratie die het gevolg is van de aanwezigheid van internationale instellingen. De ervaring heeft me geleerd dat we beducht moeten zijn voor de eerste soort van immigratie, maar niet voor de tweede.

Immigratie in het algemeen is een heel rekbaar begrip. Ik ben het volkomen met u eens dat we de oproerkraaiers onder de immigranten, zoals we ze tegenwoordig aan het werk zien, moeten weren. Sommige vreemdelingen zijn werkelijk het uitschot van andere maatschappijen. Ze hebben zich in hun eigen maatschappij bij wijze van spreken verbrand en krijgen er dan ook geen kansen meer. Daarom komen ze hun heil hier zoeken. Tegen die categorie van vreemdelingen moeten we hardhandig optreden. Hoe minder van dat soort er is, hoe liever. Daarover ben ik heel eerlijk.

Ik stel vast dat de mensen die aan Europese instellingen verbonden zijn wel van heel veel respect voor Vlaanderen getuigen. Ze kennen Vlaanderen veel beter dan men denkt. Ze kennen ook onze communautaire problemen, omdat die in het buitenland veel aandacht krijgen. Ze zijn de eersten die onze identiteit respecteren en aanvaarden. Ik stel vast dat ze zich integreren in het deel van Vlaanderen dat rond Brussel ligt, en in elk geval in het westelijke deel, waar ik woon en dat ik het beste ken. Ik ondervind op dat vlak geen enkel probleem.

De voorzitter : Minister Grouwels heeft het woord.

Minister Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, de heer Van Nieuwenhuysen heeft inderdaad een interessante uiteenzetting gehouden. Deze was wel veel uitgebreider dan de thema's die in zijn tekst worden aangekaart. Het gaat wel over een ruime problematiek die in en buiten Brussel leeft. Wat u hebt gezegd, vind ik dus zeker en vast

Grouwels

belangrijk. Ik zal uw vragen beantwoorden, zoals ik ze samen met de minister-president heb voorbereid.

U vraagt naar de betrokkenheid van de Vlaamse regering bij de besprekingen in verband met een eventuele uitbreiding van de Europese Unie. Net zoals de andere gewest- en gemeenschapsregeringen neemt de Vlaamse regering deel aan de besprekingen over voorstellen van de Europese Commissie. Deze zijn vervat in Agenda 2000 en vinden plaats op het ministerie van Buitenlandse Zaken. De bedoeling van deze besprekingen is het Belgische standpunt te bepalen in verband met commissievoorstellen allerhande. Dat heeft te maken met de thema's van de EU-uitbreiding, maar handelt eveneens over andere zaken : de hervorming van het Europees structuurbeleid, het Europees landbouwbeleid enzovoort. De Europese Commissie heeft nu zes kandidaat-landen geselecteerd, die u zelf opnoemde : Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, Polen en Slovenië. Met deze landen zijn onderhandelingen begonnen over de toetreding tot de Europese Unie. Ook werd door de Europese Commissie in het vooruitzicht gesteld dat andere landen hier nog in de toekomst eventueel aan kunnen worden toegevoegd. Zoals u echter terecht opmerkte, zal er nog heel wat moeten worden onderhandeld voor een werkelijke uitbreiding van de EU een feit zal zijn.

Dat die uitbreiding ongetwijfeld gevolgen zal hebben, niet alleen voor de Unie zelf en haar instellingen, maar ook voor Vlaanderen en Brussel als vestigingsplaats van de kern van deze instellingen, staat buiten kijf. U vraagt hoeveel nieuwe Europese ambtenaren er bij zouden kunnen komen. Daarop kan op dit ogenblik nog geen precies antwoord worden gegeven. Er zullen zeker nieuwe ambtenaren bij komen, maar het is niet noodzakelijk zo dat er voor alle ambtenaren uit nieuwe lidstaten ook nieuwe ambten moeten ontstaan. Sommige van die ambtenaren uit de nieuwe lidstaten zullen vacante posten binnen het bestaande ambtenarenkader opvullen. Een strikte mathematische extrapolatie tussen de omvang van de EU-uitbreiding en de omvang van de uitbreiding van dat Europees ambtenarencorps, hoeft dus niet. Hieruit vloeit voort dat de Vlaamse regering momenteel nog geen concreet zicht heeft op de globale gevolgen van de EU-uitbreiding in de vorm van aanwezigheid van EU-burgers in Brussel en Vlaams-Brabant. Dat is onder meer afhankelijk van de eigenlijke omvang van de uitbreiding van het ambtenarencorps.

Op de vraag of de Vlaamse regering aanvaardt dat de EU-uitbreiding ten gevolge van de aanwezigheid van de Europese Commissie en het Europees parlement in Brussel problematisch is, antwoorden zowel ikzelf als de minister-president negatief. In de voorbije jaren heeft Vlaanderen bevoorrechte banden ontwikkeld met precies die landen die vandaag kandidaat zijn voor EU-toetreding. Hun feitelijke toetreding tot die Europese Unie kan die banden alleen nog maar versterken. Als we trouwens nagaan hoe het gesteld is met de Belgische investeringen en de export naar die landen, dan merken we dat het in feite om Vlaamse investeringen en export gaat. Nu reeds ondersteunt de Vlaamse regering programma's met het oog op die landen inzake vorming en dergelijke. Een ander element is het volgende : de Vlaamse Gemeenschap voert een buitenlands beleid dat er precies op gericht is Vlaanderen sterker te profileren op het internationale vlak. In deze context heeft Vlaanderen haar banden met allerlei landen, ook die nieuwe uitbreidingslanden, nauwer aangehaald. Het zou dan ook inconsequent en onbegrijpelijk zijn dat Vlaanderen zich nu zou verzetten tegen een weloverwogen en goed-onderhandelde uitbreiding van de EU. Als minister van Brusselse Aangelegenheden wil ik verder nog opmerken dat, in het kader van de EU-uitbreiding, de meerwaarde die Brussel aan Vlaanderen biedt als Europese hoofdstad alleen nog maar kan worden versterkt. Dit vereist uiteraard dat de Vlaamse Gemeenschap ook tastbaar en zichtbaar aanwezig is in Brussel en een positieve strategie en communicatie ontwikkelt ten aanzien van de Europese instellingen en de EU-burgers. Dit vereist ook een goed onderbouwd onthaalbeleid voor de EU-burgers, zowel in Brussel als in de Vlaamse rand. Wanneer we het bij een volgende gelegenheid diepgaander hebben over het Actieplan '98 in verband met Brussel, dat ik aan het parlement wil voorstellen, zult u vaststellen dat die positieve strategie en dito communicatie daar een heel belangrijk onderdeel van uitmaken. Ook voor de Rand wordt er voor 1998 bijzonder veel aandacht besteed aan de communicatie- en onthaalstrategie tegenover EU-onderdanen.

Op de vraag of de Vlaamse regering niet moet streven naar een verhuis van de Europese instellingen in Brussel wil ik duidelijk zeggen dat we daar geen voorstander van zijn. We zijn als Vlamingen toch niet bang van Europa en de wereld. Als Vlaamse Gemeenschap wensen we ons niet af te sluiten van Europa, wat niet wil zeggen dat we alles zomaar op zijn beloop moeten laten. De vestiging van de Europese instellingen hier is gebeurd op een ogenblik waarop we er allen waarschijnlijk iets te weinig alert voor waren. We hebben heel wat geleerd

Grouwels

en intussen ervaring opgedaan. Ik denk dat deze uitbreiding van de Europese instellingen in Brussel op een zeer planmatige wijze moet worden aangevat. In de Europese instellingen zelf wordt ook gezegd dat men geen verdere uitbreiding wil op de plaatsen waar nu al Europese instellingen geconcentreerd zijn. Men heeft voorstellen voor andere sites geformuleerd. Zo kan men tot een zekere deconcentratie komen. Bovendien kunnen deze sites ook beter worden uitgebouwd. Men moet dit alles planmatig aanpakken. Ook het onthaalbeleid ten opzichte van de nieuwe Brusselse euroburgers moet vanaf het begin degelijk worden aangepakt.

U zegt dat we heel voorzichtig moeten zijn, omdat wat goed is voor de francofonen en de financiële wereld, daarom nog niet goed is voor de Vlamingen. Ik kan u verzekeren dat de francofonen in Brussel steeds ongeruster worden over die Europese aanwezigheid in Brussel. Ze beginnen zich in hun francofonie aangetast te voelen. Het oprukken van het Engels in Brussel is een toenemende zorg van de Brusselse Franstaligen. Daardoor zullen ze misschien meer begrip krijgen voor de gerechtvaardigde eisen die de Vlamingen al zo lang stellen. De Franstaligen bekijken dit alles dus zeker niet op een eenzijdig optimistische manier.

We kunnen deze uitdagingen zeker aan. Vlaams-Brabant is bovendien een van de meest welvarende gebieden van Vlaanderen en West-Europa. Dit heeft ongetwijfeld te maken met de internationale roeping van deze regio. Men kan dus niet zomaar een eenzijdig negatieve balans opmaken : ook de positieve aspecten moeten worden beklemtoond. Ik wijs elke vorm van defaitisme ten stelligste af.

We moeten er wel voor zorgen dat we de dingen niet aan het toeval overlaten. We moeten de euroburgers benaderen met een weloverwogen planning en een duidelijk Vlaams onthaalbeleid. Door deze communicatiestrategie moeten we ervoor zorgen dat ze de Vlaamse gastvrijheid leren kennen en dat ze ons zo leren waarderen.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, op uw schriftelijke vraag heb ik eerder geantwoord dat ik nog geen document had ontvangen. Het zal u verheugen dat ik deze morgen een document heb ontvangen. Ik kan niet zeggen dat dit document van federaal minister Flahaut zelf kwam. Laten we het dus maar bij 'een goede wind' houden. Ik zal hiervan enkele fotokopieën laten maken, zodat ik uw vraag volledig kan beantwoorden.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mevrouw de minister, het zal u niet verwonderen dat ik het niet volledig met u eens ben. Mijnheer de voorzitter, ik wil er nadrukkelijk op wijzen dat ik niet heb gepleit voor de verwijdering van alle internationale instellingen uit Brussel. Het Vlaams Blok pleit ervoor dat de politieke instellingen van de Europese Unie een andere hoofdstad uitzoeken. De aanwezigheid van die instellingen heeft immers de grootste impact. Voor de andere instellingen geldt dat in veel mindere mate.

De voorzitter : Hoe bedoelt u dat precies ? Het zijn toch allemaal politieke instellingen ?

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Neen, er zijn ook niet-politieke Europese organisaties in Brussel.

De voorzitter : Voor de gevolgen maakt het toch weinig uit of het om politieke dan wel om niet-politieke instellingen gaat ?

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Omdat de niet-politieke instellingen veel minder ambtenaren tellen dan de politieke, is het effect van de politieke instellingen veel groter dan dat van de niet-politieke. Het gaat hier dus om een kwantitatieve benadering.

Het Vlaams Blok neemt inderdaad een scherp standpunt in. Dat is echter het logische gevolg van de Belgische context. Mevrouw de minister, u zegt dat de Franstaligen ook grote vraagtekens beginnen te plaatsen bij een te grote aanwezigheid van anderstaligen in de regio. Sta me toe dit te betwijfelen. Op dit moment misbruiken ze de aanwezigheid van anderstaligen om hun eigen doelstellingen met betrekking tot Vlaams-Brabant te verwezenlijken.

Mijnheer Platteau, u maakt een onderscheid tussen verschillende vormen van migratie. De gevolgen zijn uiteraard verschillend. Het feit dat die euroburgers in villa's wonen, betekent echter niet dat dit geen negatieve gevolgen kan hebben. U hebt daar blijkbaar positieve ervaringen mee in uw regio. Blijkbaar integreren de euroburgers zich daar zeer goed. Ik hoor echter andere geluiden. Ik verneem dat deze mensen zich opsluiten in hun eigen clubs en weinig contact zoeken met hun omgeving.

De heer Stefaan Platteau : Ik heb wel een regionaal onderscheid gemaakt. Ik had het niet over Tervuren, maar over het gebied ten westen van Brussel.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mevrouw de minister, u zegt dat de Vlaamse regering wordt betrokken bij de besprekingen over de uitbreiding van de EU. Ik geloof niet dat de Vlaamse regering garanties heeft gevraagd voor de gevolgen van die uitbreiding voor Brussel en Vlaams-Brabant. Uit een deel van uw antwoord kon ik afleiden dat u denkt dat mijn fractie gekant is tegen een uitbreiding van de EU. We hebben daar geen problemen mee, maar we maken ons wel zorgen over de concrete gevolgen van die uitbreiding op de Vlaamse aanwezigheid in Brussel en in Vlaams-Brabant. Onze vraag was daarop gericht. We hebben goede banden met de meeste van deze landen. Ik wil zeker geen pleidooi houden om deze relaties af te bouwen - wel integendeel.

De meerwaarde van Brussel is voor discussie vatbaar. Ik geloof niet dat Vlaanderen bevoorrecht zou zijn ten aanzien van andere deelstaten of regio's omdat we toevallig hier zijn gelegen en omdat de hoofdzetel van de Europese instellingen in Brussel is gelegen. Met de huidige communicatiemedia en lobbymogelijkheden maakt dit weinig verschil.

Mevrouw de minister, u beweert dat we ons onthaalbeleid daarop moeten afstemmen. Het onthaalbeleid heeft tot nu toe weinig kunnen verhelpen aan de problemen die tot op de dag van vandaag bestaan door de aanwezigheid van talrijke internationale instellingen in Brussel. Ik zie niet in hoe men een onthaalbeleid kan voeren dat zodanig verschilt van het huidige beleid, waardoor de huidige problemen plots de wereld uit zullen zijn. Men is daar tot nu toe niet in geslaagd. Met de toekomstige uitbreiding van de EU zal dit zeker niet veranderen.

Deze problemen worden door de regering onderschat. Men zou dringend de balans van de voor- en nadelen moeten opmaken. De studie van Mens en Ruimte van enkele jaren geleden had vooral oog voor de voordelen en minder voor de nadelen.

De voorzitter : Minister Grouwels heeft het woord.

Minister Brigitte Grouwels : Er staan talrijke kandidaten klaar om de politieke instellingen in Brussel over te nemen. Straatsburg voert een niet aflatende strijd om het Europees Parlement definitief naar daar te krijgen. Er circuleren ook nog andere

voorstellen. De NAVO wil haar hoofdkwartier hier houden omdat het Europees beslissingscentrum in Brussel ligt. Het is een troef waarover men ernstig moet nadenken. Wil men deze troef in handen houden of afstoten ? Wil men als kleine regio nog een rol spelen in dat grote Europa ? We zijn nu van tel omdat zich hier een zeer belangrijk politiek beslissingscentrum bevindt.

Er hangen ongetwijfeld ook economische gevolgen aan vast. Voor Vlaanderen is dit een troef om zich in de wereld te profileren. Hier zit de wereld bij elkaar. Indien Vlaanderen er in Brussel in slaagt om zich te profileren als een dynamische regio, dan kan dit ook gevolgen hebben voor het minutieuze werk van de Vlaamse regering.

Dit is natuurlijk een zeer brede kijk op de zaak. We moeten ook oog hebben voor het samenleven op kleinschalig vlak. We moeten ook leren uit negatieve evoluties uit het verleden, waarbij men zonder een duidelijke termijnvisie alles toeliet. De Vlaamse regering heeft in dit dossier nog geen standpunt ingenomen. Dit kan een belangrijk element zijn in het Vlaamse standpunt. Men mag de uitbreiding niet zomaar aan het toeval overlaten. Dit moet gepland gebeuren, met een onthaalbeleid.

U beweert dat het onthaalbeleid van de Vlaamse regering voor onderdanen van de Europese Unie rijkelijk laat is. We staan nog maar aan het allerprilste begin van dat onthaalbeleid. Het is inderdaad nodig om dat sterk uit te bouwen en in de nodige middelen te voorzien. In de begroting van 1998 is voor de Vlaamse Rand reeds een som ingeschreven. Voor Brussel is dat spijtig genoeg nog niet het geval. Ik hoop dit in de loop van het werkjaar recht te zetten. Het is natuurlijk zeer belangrijk dat het onthaalbeleid geen uitstel meer kent.

Een balans opmaken van de voor- en nadelen kan in overweging worden genomen, maar ik kan me nu niet engageren om dat binnenkort te doen. Wel moeten we proberen de gevolgen in te schatten van de uitbreiding, ook op microvlak, dat wil zeggen voor de mensen hier, voor het samenleven, voor de ruimtelijke ordening, enzovoort.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Van Nieuwenhuysen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Voorzitter

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 16.30 uur.*
